

Правилник о означавању железничких возила

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 74/2014 од 18.7.2014. године, а ступио је на снагу 26.7.2014.

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим правилником прописује се означавање железничких возила.

Значење појединих израза

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

- 1) *железничко возило* је возило са или без сопственог погона које се креће на сопственим точковима по железничким колосецима и које се састоји од једног или више структурних и функционалних подсистема или делова тих подсистема;
- 2) *вучно возило* је железничко возило са сопственим погоном (локомотива, моторни воз или вучно возило за посебне намене);
- 3) *вучено возило* је железничко возило без сопственог погона намењено за превоз лица (путничка кола) или за превоз робе (теретна кола);
- 4) *возило за посебне намене* је моторно пружно возило, локотрактор, моторно возило за испитивање, одржавање или контролу железничких пруга или друго вучно или вучено возило.

II. ОЗНАЧАВАЊЕ ЖЕЛЕЗНИЧКИХ ВОЗИЛА

1. Опште одредбе о означавању железничких возила

Начин означавања

Члан 3.

Железничка возила се означавају:

- 1) бројевима;
- 2) словима;
- 3) другим ознакама и натписима.

Бројчане и словне ознаке

Члан 4.

Бројчану ознаку чини јединствени број који се састоји се од 12 цифара.

Бројчану ознаку допуњују словне ознаке:

- 1) ознака за интероперабилност;
- 2) ознака државе где је возило регистровано;
- 3) ознака имаоца возила;
- 4) ознака за техничке карактеристике возила.

Велика слова и цифре које чине ознаке високи су најмање 80 mm и одговарају стандардима ЖС А0.011 и А0.012 (Одлука о железничким стандардима општег значаја и за путничка кола, "Службени гласник ЗЈЖ", број 14/90).

Ознака из става 1. овог члана поставља се највише два метра изнад горње ивице шине.

Јединствени број возила се мења уколико исти због модификације возила не одражава више првобитну способност за интероперабилност или техничке карактеристике возила.

Структура јединственог броја возила

Члан 5.

Структура јединственог броја возила, у зависности од врсте возила, дата је у Табели 1.

Табела 1

Врста возила	Способност за интероперабилност и тип возила (1. и 2. цифра)	Држава у којој је возило регистровано (3. и 4. цифра)	Техничке карактеристике (цифре 5-8)	Редни број у серији (цифре 9-11)	Контролни број (12. цифра)
Теретна кола	00 до 09 10 до 19 20 до 29 30 до 39 40 до 49 80 до 89		0000 до 9999 (члан 12.)	000 до 999	

	(члан 11.)	01 до 99 (члан 8.)		0 до 9 (члан 6.)	
Путничка кола	50 до 59 60 до 69 70 до 79 (члан 17.)		0000 до 9999 (члан 18.)		001 до 999
Вучна возила и јединице у саставу моторне гарнитуре	90 до 99 (члан 22.)		0000001 до 8999999 (члан 23.)		
Возила за посебне намене		9000 до 9999 (члан 24.)	000 до 999		

Израчунавање контролног броја

Члан 6.

Контролни број (12. цифра јединственог броја возила) израчунава се на следећи начин:

- бројеви у парним положајима у односу на основни број, бројећи здесна, узимају се у сопственој вредности;
- бројеви у непарним положајима у односу на основни број, бројећи здесна, множе се са два;
- утврђује се збир цифара на парним положајима и свих цифара које чине производе добијене на непарним положајима;
- на збир из тачке 3. овог става члана додаје се допуна која је потребна да би се тај збир довео до пуне десетице - та допуна представља контролни број;
- у случају да је збир из тачке 3. овог става пуна десетица, онда је контролни број 0.

Пример израчунавања контролног броја дат је у Прилогу 1, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Словне ознаке за интероперабилност

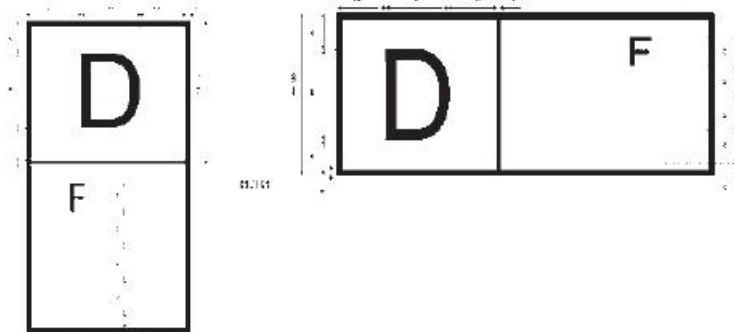
Члан 7.

Словне ознаке за интероперабилност су:

1) "TEN" - означава возило које је потпуно усклађено са свим релевантним Јединственим техничким прописима (у даљем тексту: ЈТП) односно Техничким спецификацијама интероперабилности (у даљем тексту: ТСИ) и одобрено у складу са чланом 6. став 3. Додатка Г (у даљем тексту: АТМФ) Конвенције о међународним превозима железницама (у даљем тексту: СOTIF) или чланом 22. став 1. и чланом 23. став 1. Директиве ЕЗ о интероперабилности железничког система у Заједници;

2) "PPV/PPW" - означава возило усаглашено са Прописима о употреби кола у међународном саобраћају (у даљем тексту: PPV/PPW) или Прописима о употреби теретних кола у државама чланицама Организације за сарадњу између железница (у даљем тексту: ОСЖД);

3) Растер - означава возила која не могу да носе ознаку "TEN" у случајевима да ЈТП/ТСИ садрже отворена питања везана за усклађеност возила и инфраструктуре или је возило предмет одступања или специфичног случаја или није потпуно усклађено са ЈТП/ТСИ; таква возила одобравају се у складу са чланом 6. став 4. АТМФ и носе ознаке држава у којима су одобрена за саобраћај, које се уписују на следећи начин:

где D означава државу у којој је возило први пут одобрено (у датом примеру Немачка), а F означава државу у којој је возило додатно одобрено (у датом примеру Француска).

Словне и бројчане ознаке држава

Члан 8.

Словне и бројчане ознаке држава дате су у Табели 2.

Табела 2

Држава	Словна ознака	Бројчана ознака
Република Албанија	AL	41
Народна Демократска Република Алжир	DZ	92
Република Јерменија	AM	58
Република Аустрија	A	81
Република Азербјџан	AZ	57

Република Азербејџан	Држава	AZ Словна ознака	57 Бројана ознака
Република Белорусија		BY	21
Краљевина Белгија		B	88
Босна и Херцеговина		BIH	50 и 44
Република Бугарска		BG	52
Народна Република Кина		RC	33
Република Хрватска		HR	78
Чешка Република		CZ	54
Краљевина Данска		DK	86
Арапска Република Египат		ET	90
Република Естонија		EST	26
Република Финска		FIN	10
Република Француска		F	87
Грузија		GE	28
Савезна Република Немачка		D	80
Република Грчка		GR	73
Мађарска		H	55
Исламска Република Иран		IR	96
Република Ирак		IRQ	99
Република Ирска		IRL	60
Држава Израел		IL	95
Република Италија		I	83
Република Казахстан		KZ	27
Република Куба		CU	40
Киргишка република		KS	59
Република Летонија		LV	25
Република Либан		RL	98
Кнежевина Лихтенштајн		FL	-
Република Литванија		LT	24
Велико војводство Луксембург		L	82
Република Македонија		MK	65
Република Малта		M	-
Република Молдавија		MD	23
Кнежевина Монако		MC	-
Монголија		MGL	31
Црна Гора		MNE	62
Краљевина Мароко		MA	93
Краљевина Холандија		NL	84
Краљевина Норвешка		N	76
Република Пољска		PL	51
Република Португал		P	94
Румунија		RO	53
Руска Федерација		RUS	20

Држава	Словна ознака	Бројчаца ознака
Република Србија	SRB	77
Словачка Република	SK	56
Република Словенија	SLO	79
Република Кореја	ROK	61
Краљевина Шпанија	E	71
Краљевина Шведска	S	74
Швајцарска Конфедерација	CH	85
Сиријска Арапска Република	SYR	97
Република Таџикистан	TJ	66
Република Тунис	TN	91
Република Турска	TR	75
Туркменистан	TM	67
Република Украјина	UA	22
Уједињено краљевство Велике Британије и Северне Ирске	GB	70
Република Узбекистан	UZ	29

Ознака имаоца возила

Члан 9.

Ознака имаоца возила је словна ознака која се састоји од два до пет слова и исписује се са обе стране возила поред јединственог броја возила.

Ознака из става 1. овог члана означава имаоца возила регистрованог у националном регистру железничких возила и додељује се у складу са одредбама COTIF.

2. Посебне одредбе за означавање теретних кола

Исписивање бројчаних и словних ознака на теретним колима

Члан 10.

Бројчане и словне ознаке исписују се на обе бочне странице теретних кола на следећи начин:

23	TEN	31	TEN	33	TEN
80	D-RFC	80	D-DB	84	NL-ACTS
7369	553-4	0691	235-2	4796	100-8
Zcs		Tanoos		Spss	

где су:

- 1) TEN ознака за интероперабилност;
- 2) D и NL словне ознаке држава где су кола регистрована;
- 3) RFC, DB и ACTS ознаке имаоца возила.

На теретним колима на чијим бочним страницама нема довољно места за исписивање бројчаних и словних ознака на начин прописан у ставу 1. овог члана, посебно у случају плато кола, бројчане и словне ознаке исписују се на посебним таблама на следећи начин:

0187	3320	644-7
TEN	F-SNCF	Ks

Националне словне ознаке за подсерију уписују се иза међународне словне ознаке и одвајају се од ње цртицом:

0187	3320	644-7
TEN	F-SNCF	Ks-xу

Бројчане ознаке интероперабилности теретних кола

Члан 11.

Бројчане ознаке интероперабилности теретних кола (1. и 2. цифра јединственог броја возила) дате су у Прилогу 2, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Бројчане ознаке техничких карактеристика теретних кола

Члан 12.

Техничке карактеристике теретних кола представљене су цифрама 5-8 јединственог броја возила.

Цифра 5 означава серију теретних кола.
 Цифре 6-8 означавају подсерију теретних кола.
 Дирекција за железнице објављује бројчане ознаке подсерија теретних кола на својој Интернет страници.

Словне ознаке серија теретних кола изузев зглобних и вишеделних теретних кола

Члан 13.

Словне ознаке серија теретних кола изузев зглобних и вишеделних теретних кола дате су у Табели 3.

Табела 3

E	отворена кола са високим страницама
F	отворена кола са високим страницама
G	затворена кола
H	затворена кола
I	кола са контролом температуре
K	двоосовинска плато кола
L	двоосовинска плато кола
O	мешовита плато кола и отворена кола са високим страницама
R	плато кола са обртним постољима
S	плато кола са обртним постољима
T	кола са кровом који се отвара
U	специјална кола
Z	кола цистерне

Словне ознаке серија зглобних и вишеделних теретних кола

Члан 14.

Словне ознаке серија зглобних и вишеделних теретних кола дате су у Табели 4.

Табела 4

F	отворена кола са високим страницама (две јединице)
H	затворена кола (две јединице)
I	кола са контролом температуре (две јединице)
S	плато кола са обртним постољима (две јединице)
T	кола са кровом који се отвара (две јединице)
U	специјална кола (две јединице)
Z	кола цистерне (две јединице)

Словне ознаке подсерија теретних кола

Члан 15.

Словне ознаке подсерија теретних кола могу бити:

- 1) са међународним значењем;
- 2) са националним значењем.

Словне ознаке подсерија теретних кола са међународним значењем, заједничке за све серије теретних кола, дате су у Табели 5.

Табела 5

q	вод електричног грејања, важи за све врсте струје
qq	вод и уређај електричног грејања, важи за све врсте струје
s	способна за режим саобраћаја "S" - брзина 100 km/h
ss	способна за режим саобраћаја "SS" - брзина 120 km/h

Остале словне ознаке подсерија са међународним значењем, карактеристичне за одређене серије теретних кола, дате су у Прилогу 3, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Словне ознаке подсерија дате у Табели 6 имају наведено значење само у Републици Србији.

Табела 6

t	кола за превоз тешких предмета (код S кола)
t	службена кола за теретне возове (код U кола)
u	кола за превоз креча (код T кола)
v	кола само са водом за ваздушно кочење (код свих кола)
w	резервисано
x	кола дужа од 10 m са страницама које се могу скидати (код E кола)
y	резервисано
z	кола са ручном кочницом (код свих кола)
ž	кола за посебне железничке сврхе

3. Посебне одредбе за означавање путничких кола

Исписивање бројчаних и словних ознака на путничким колима

Члан 16.

Бројчане и словне ознаке исписују се на обе бочне странице путничких кола на следећи начин:

$\begin{array}{r} \underline{\text{E-SNCF 61}} \quad 20 - 72 \\ 87 \quad \quad \quad 021 \quad - 7 \\ \hline \text{B}^{10} \text{ tv} \end{array}$
--

Словна ознака државе у којој су кола регистрована и словна ознака техничких карактеристика кола исписује се директно испред, иза или испод јединственог броја возила.

У случају путничких кола са кабином машиновође, јединствени број возила исписује се и унутар кабине.

Бројчане ознаке за способност употребе путничких кола у међународном саобраћају

Члан 17.

Бројчане ознаке за способност употребе путничких кола у међународном саобраћају (1. и 2. цифра јединственог броја возила) дате су у Прилогу 4, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Бројчане ознаке експлоатационих и техничких карактеристика путничких кола

Члан 18.

Бројчане ознаке експлоатационих карактеристика путничких кола (5. и 6. цифра јединственог броја возила) дате су у Прилогу 5, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Бројчане ознаке техничких карактеристика путничких кола (7. и 8. цифра јединственог броја возила) дате су у Прилогу 6, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Словне ознаке серија путничких кола

Члан 19.

Словне ознаке серија путничких возила са међународним значењем дате су у Табели 7.

Табела 7

A	Кола са седишћима првог разреда
B	Кола са седишћима другог разреда
AB	Кола са седишћима првог и другог разреда
WL	Кола за спавање серијске словне ознаке A, B или AB, зависно од врсте понуђеног смешгаја. Серијске словне ознаке за вагоне за спавање са "специјалним" одељцима допуњавају се словном ознаком подсерије "S"
WR	Кола за ручавање
R	Кола са одељком за ресторан, бифе или бар (словна ознака за серију користи се додатно, нпр. AR)
D	Пртљажна кола

DD	Отворена, двоспратна кола за превоз аутомобила
Post	Поштанска кола
AS SR WG	Кола са баром и простором за плес
WSP	Пулман кола
Le	Отворена двоосовна двоспратна кола за превоз аутомобила
Leq	Отворена двоосовна двоспратна кола за превоз аутомобила опремљена водом електричног грејања
Laeq	Отворена троосовна двоспратна кола за превоз аутомобила опремљена водом електричног грејања

Могуће је комбиновање словних ознака датих у Табели 7, с обзиром на конструкцију возила (нпр: ABD - кола са седиштима 1. и 2. разреда и одељком за пртљаг, D Post - пртљажна кола са одељком за пошту и сл.)

Број одељака приказује се у облику индекса (нпр: В10 - путничка кола другог разреда са десет одељака).

Словне ознаке подсерија путничких кола

Члан 20.

Словне ознаке подсерија путничких кола са међународним значењем дате су у Табели 8.

Табела 8

b h	Кола опремљена за превоз путника са инвалидитетом
c	Кола са лежајима
d v	Кола опремљена за превоз бицикала
ee z	Кола која се снабдевају енергијом искључиво преко возног електричног вода (без генератора или алтернатора)
f	Возило с управљачницом (управљачка приколица)
p t	Кола са седиштима и средишњим пролазом
m	Возило дуже од 24,5 m
s	Средишњи пролаз код пртљажних кола и путничких кола са пртљажним одељком

4. Посебне одредбе за означавање вучних возила, јединица у саставу моторних гарнитура и возила за посебне намене

Исписивање бројчаних ознака

Члан 21.

Јединствени број возила исписује се са обе бочне стране вучних возила, јединица у саставу моторне гарнитуре и возила за посебне намене на следећи начин:

92 72 2 441 062-5

Јединствени број возила исписује се и унутар сваке кабине вучног железничког возила.

Постојеће шестоцифрене бројчане ознаке могу се задржати на возилима из става 1. овог члана.

Бројчане ознаке типа

Члан 22.

Тип вучних возила, јединица у саставу моторних гарнитура и возила за посебне намене одређен је 1. и 2. цифром јединственог броја возила.

Цифра 1 јединственог броја возила је увек 9.

Цифра 2 јединственог броја возила означава тип возила према Табели 9.

Табела 9

2. цифра	Тип возила
0	Разно
1	Електрична локомотива
2	Дизел локомотива

3	Електрична вишеделна гарнитура за велике брзине (моторна кола или приколица)
4	Електрична вишеделна гарнитура осим за велике брзине (моторна кола или приколица)
5	Дизел вишеделна гарнитура (моторна кола или приколица)
6	Специјална приколица
7	Електрична маневарска локомотива
8	Дизел маневарска локомотива
9	Возило за посебне намене

Бројчане ознаке серија вучних возила и јединица у саставу моторних возова

Члан 23.

Цифра 5 јединственог броја возила је идентична са 2. цифром јединственог броја возила.

Цифре 6-8 јединственог броја возила означавају серију возила.

Цифра 6 јединственог броја возила код возила са сопственим погоном означава врсту погона, а код приколица њихову припадност моторном возу односно моторним колима према врсти погона.

Цифра 6 јединственог броја возила може бити:

- 1) код парних локомотива 0, 1 или 2;
- 2) код електричних локомотива 4 или 5;
- 3) код дизел локомотива 6, 7 или 8;
- 4) код локомотива са осталим врстама погона 9.

Зависно од осталих карактеристика локомотиве, 6. цифра може бити:

1) 0 - означава парне цилиндарске локомотиве које на дан 1. јануара 1933. године нису биле старије од 25 година, а њихово укупно бројно стање било је веће од пет и код постојећих локомотива се не испишује;

2) 1 - означава парне цилиндарске локомотиве које су на дан 1. јануара 1933. године биле старије од 25 година, односно новије локомотиве уколико је њихово бројно стање било мање од пет;

3) 2 - означава локомотиве са другим врстама парног погона;

4) 4 - означава електричне локомотиве, моторне возове и моторна кола за монофазну струју 25 kV, 50 Hz;

5) 5 - означава електричне локомотиве, моторне возове и моторна кола за друге врсте струје;

6) 6 - означава дизел-електричне локомотиве, моторне возове и моторна кола;

7) 7 - означава дизел-хидрауличне локомотиве, моторне возове и моторна кола;

8) 8 - означава дизел-механичке локомотиве, моторне возове и моторна кола;

9) 9 - означава локомотиве, моторне возове и моторна кола са осталим врстама погона.

Цифре 7 и 8 јединственог броја возила односе се на карактеристике возила.

Код парних локомотива 7. и 8. цифра имају следеће значење:

1) код нормалног колосека:

(1) 01-14 локомотиве са засебним тендером за возове са превозом путника,

(2) 15-19 локомотиве тендерке за возове са превозом путника,

(3) 20-49 локомотиве са засебним тендером за теретне возове,

(4) 50-59 локомотиве тендерке за теретне возове и возове са превозом путника;

(5) 60-69 локомотиве маневарке;

2) код колосека 760 mm:

(1) 70-94 адхезионе локомотиве;

(2) 95-97 зупчасте локомотиве;

Код електричних и дизел локомотива 7. и 8. цифра имају следеће значење:

1) Цифра 7 означава укупан број погонских или везаних осовина;

2) Цифра 8 се односи на конструктивни тип локомотиве; 8. цифра, осим 0, обухвата конструктивне типове локомотива са једнаким техничким карактеристикама; уколико при истој цифри на осмом месту постоје за групу локомотива конструктивне разлике мањег значаја, оне се могу означити цифрама редног броја у серији;

3) локомотиве за узане колосеке имају 0 као 8. цифру; конструктивне разлике могу се изразити редним бројем у серији.

Код моторних возила и приколица, 7. и 8. цифра имају следеће значење:

1) Цифра 7 је 1;

2) Цифра 8, ако је 0, 1, 2 или 3 означава разне врсте моторних возила, а ако је 4, 5, 6, 7, 8 или 9 означава разне врсте приколица.

Конструктивне разлике означавају се редним бројем у серији.

При означавању, разликују се приколице:

1) у саставу моторних возова, кад су им чеоне стране посебно прилагођене за сталну везу у моторном возу;

2) уз моторна кола, кад на чеоним странама имају уређаје за нормално увршћивање у моторне возове;

3) са управљачницом, кад су опремљене уређајем помоћу којег се могу послуживати моторна кола на даљину и помоћу којег се на даљину може управљати моторним возом.

Систем означавања моторних кола и приколица дат је у Табели 10.

Табела 10

Врста возила	Серијска ознака и редни број
Моторна кола у саставу моторног воза	*) x10-000 x 11-000
Моторна кола	x 12-000 x 13-000

Приколица са управљачницом	x 14-000 x 15-000
Приколица у саставу моторних возова	x 16-000 x 17-000
Приколица уз моторна кола	x 18-000 x 19-000
*) На месту x у цифарској ознаци серије је број који означава врсту погона.	

Бројчане ознаке техничких карактеристика возила за посебне намене

Члан 24.

Цифра 5 јединственог броја возила је увек 9.

Цифра 6 јединственог броја возила означава највећу дозвољену брзину возила и има значење како је дато у Табели 11.

Табела 11

Класификација		Дозвољена брзина са сопственим погоном (6. цифра)			
		≥ 100 km/h	< 100 km/h	0 km/h	
Може се уврстити у воз	V ≥ 100 km/h	Са сопственим погоном	1	2	
		Без сопственог погона			3
	V < 100 km/h и/или ограничења ^а	Са сопственим погоном		4	
		Без сопственог погона			5
Не може се уврстити у воз		Са сопственим погоном		6	
		Без сопственог погона			7
Железничко/друмско возило са сопственим погоном које се може уврстити у воз ^б			8		
Железничко/друмско возило са сопственим погоном које се не може уврстити у воз ^б			9		
Железничко/друмско возило без сопственог погона ^б				0	
^а Под ограничењем се мисли на посебан положај у возу (нпр. на крају), обавезна заштитна кола итд. ^б Посебни услови у вези са уврштавањем у воз морају се испошговати.					

Цифре 7 и 8 јединственог броја возила означавају тип и подтип возила за посебне намене.

Значење 7. и 8. цифре јединственог броја возила дато је у Прилогу 7, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

5. Остале ознаке и натписи

Члан 25.

Остале ознаке и натписи прописани су:

1) за теретна кола у SRPS EN 15877-1: 2012;

2) за остала возила у EN 15877-2:2013.

III. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Ступање на снагу

Члан 26.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Број 340-290/2014

У Београду, 16. јула 2014. године

Директор,
мр **Петар Одоровић**, с.р.

НАПОМЕНА РЕДАКЦИЈЕ: Прилоге у PDF формату можете преузети путем интернета кликом на следећи линк:
Прилози